

VĚSTNÍK

Čs. lidového sdružení
a čs. katolických spolků
v Rakousku
Adresa: „Věstník“,
15. Pelzgasse 17, 1150 Wien

ROČNÍK XXXIX

VÍDEŇ

PROSINEC

1992

ČÍSLO 12

Projevila se
Boží добрota,
přinášející spásu
všem lidem.

"Štědrý večer", "Vánoce", - jak kouzelně znějí tato slova a jak hluboce se dotýkají strun našeho srdce a našich vzpomínek.

U dětí budí vzpomínky na štědrý večer, na vánoční strom, dárky, vánočku, zář světél, prskavek, jesličky, melodie koled, sněhové vločky, chození na půlnoční...

To však mám na mysli ty "velké děti", tak kolem padesátky a víc, které si uchovaly oči otevřené pro

všechno krásné a vznešené, a vnímavé srdce pro všechno dobré.

Takovými "velkými dětmi" mají vlastně zůstat všichni křesťané a věřící, neboť "Nebudete-li jako maličtí, nevejdete do království nebeského". /Mt. 18, 1./ "Velebím Tě, Otče, Pane nebe i země, že tyto věci skryl před moudrými a opatrnými, a že je zjevil maličkým" /Mt. 11, 25./

Věřícímu srdci se o vánocích otevírá úžasná perspektiva Boží lásky a štědrosti, když se snaží domyslit a pochopit andělskou zvěst pastýřům: "Hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid: Dnes se vám narodil v městě Davidově Spasitel, to jest Kristus Pán. A toto bude vám znamením: Naleznete děťátko ovínuté plenkami a položené v jeslích".

Když my tedy o vánocích - a ty pro věřícího a duchovně živého křesťana trvají po celý rok - jdeme hledat svého Spasitele, najdeme ho v podobě ještě prostější a poníženější: leží ve svatostánku ovínutý plenkami svátostných způsob chleba a vína a uložen v jeslích ciboria, které je jen pozlacené nebo postříbřené /i to se dnes zanedbává/, ale ani ryzí zlato a stříbro nemá přitažlivost pro lásku Boží, která je zaměřena k našemu srdci, a jen naše vroucí odpověď je cílem Božího vtělení a ponížení. "Zrodil se nám, vykoupit nás, všechny hříšný lid, - učením svým osvětit nás, dát nám v nebi byt; proto máme toužit - jeho vůli plnit, jemu sloužit."

Narodil se Pán

Vánoce nám zpřítomňují ústřední událost lidských dějin - příchod Božího Syna na svět pro naše dobro: "Bůh tak miloval svět, že dal svého jednorozrozeného Syna, aby žádný, kdo v něj věří, nezahynul, ale měl život věčný." /Jan 3,16/. První vánoce tedy znamenaly veliký čin Boží lásky - darování Božího Syna pro náš život, pro naše dobro.

Jistý nevěrec řekl, že kdyby křesťané opravdu věřili v pravdy svého náboženství, strachem by zemřeli. Viděli by totiž, jak jsou nehodní Boží lásky, jak jsou hříšní a jak málo si všimají Boha, s kterým mají přebývat po celou věčnost. V tom je mnoho pravdy. Mnoho, ale ne všechna. A právě to, co zde schází, je rozhodující. Když vidíme a poznáme, jak jsme nedbalí a nevědění, a jak málo se staráme o svou budoucnost v nebi, snadno bychom zemřeli strachem, kdybychom si neuvědomili, že Bůh nás miluje! Náš Bůh není Bohem strachu, ale Bůh je láska. Nevíme, je-li vůbec možné, vést opravdu křesťanský život bez toho, že by člověk opravdu prožil a procítil, do jaké míry Bůh je láska.

Syn Boží přišel v lidské podobě jako malé dítě, tedy nám lidem přiměřeným a vhodným způsobem.

Hle, to je podstata každé lásky - darovat se, chtít jiným dobro a také to dobro hledět pro ně uskutečnovat.

Takové počínání určil Ježíš za základný zákon životní soustavy, které nás učil. Pravdivost a platnost tohoto zákona v křesťanství nám přesvědčivě vyjádřil apoštol Pavel: "Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale neměl při tom lásku, jsem jako zvučící kov /a řinčící plech/. Kdybych měl dar promlouvat z vnučnutí, rozuměl všem tajemstvím, ovládal všechno, co se může vědět, víru měl v nejvyšší míře, takže bych hory přenášel, ale neměl lásku, nejsem nic. A kdybych rozdával v almužnách všechno, co mám, a pro druhého do ohně skočil, ale neměl při tom lásku, nic mi to neprospěje. /1 Kor 13,2-3/."

Na vánoce se máme radovat. Sama

Církev svatá nás k tomu vybízí ve všech svých vánočních modlitbách. Radosti by se měl člověk učit každého dne a tím i pravému křesťanskému pokoji. Dovolte, abychom vám ještě jednou zopakovali, že ke křesťanskému, radostnému životu je potřebné prožít a procítit, že Bůh je láska. Je milosrdenství, je odpuštění, je tichý a pokorný srdcem. Každá lidská láska, i ta nejhlubší, je v porovnání s jeho láskou jen slabý stín. A tato láska od samé věčnosti miluje každého z nás a touží po každém z nás.

Kdo má v srdci Boha, má v srdci počátek nebe a tajemství Boží lásky.

"Zvěstují vám velikou radost, radost pro všechny lid ... " /Lk 2, 11/. Každý projev lásky má za neodlučitelný průvod radost a štěstí. Radost je jásání, které začíná v duši, když tato dosahuje dobro. A láska přibližuje dobro duším, které potkává. Tvoří v nich světlo radosti a štěstí. Ale i v duši toho, který uskutečňuje dobro, která opravdivě miluje, září radost, poněvadž i ona má účast na vykonaném dobru. Láska vždy vytváří most mezi milujícím a milovaným, a radost, věrná průvodkyně lásky, ozařuje celý tento most.

"Sláva na výsostech Bohu a na

PŮVAB A DĚJINY VÁNOC

V prosinci ožívají staré lidové zábavy, slavnosti, zvyky a obyčeje, přinášející pobavení, radost a pohodu. Jsou nám tak samozřejmé, že si ani neuvědomujeme jejich původ. Některé z nich časem samovolně nebo nuceně zanikly, jiné doba svým stylem a způsobem života změnila, ale ty hlavní žijí a tradují se dále.

V předvánoční době byly na venkově obvyklé obchůzky Barborek-3.12., Lucie-13.12 nebo Perchty. Nejživější zůstává tradice mikulášská. Již ve 14.st. jsou v Čechách a na Moravě známy žákovské mikulášské obchůzky na oslavu BISKUPA MIKULÁŠE, který žil v době Diokleciánově a Konstantina Velikého a zemřel 6.12.345; později byl prohlášen za svatého. Podle lidové legendy "sv.Mikuláš nějakému potřebnému měštěnínu, tři doery majícímu, pytlík peněz mlče v noci oknem do komory hodil, aby tak své doery s věnem poctivě rozevdati mohl." Na počest jeho dobrého činu vznikla tradice nadílky dětem.

Mikulášské průvody bývaly od kraje ke kraji velmi početné a pestré. Sv.Mikuláš a jeho průvodci bývali ve středověku tak nádherně oblečení, že jejich skvostný šat vyvolával až nelibost měšťanstva a vrchnosti. Mikuláše s mitrou, stříbřitým vousem, zlaceným ornátem a berlou doprovázeli andělé, čerti, husaři, myslivci, Turci v turbanech, mouřenínové, kominíci, žid, mastičkář, medvěd, kolář, kovář, mládenec s dary, smrt s kosou, ba někde i kat.

Na Moravě se slavil Mikuláš zvlášť hlučně, v jeho doprovodu byl i "laufr" s "tatarem"/tlustým bičem/, který praskáním ohlašoval příchod Mikuláše. Již týden před sv.Mikulášem se na Olomoucku a Přerovsku zvečera ozývalo praskání biče, aby prý svatý "někde neuvíz" a vůz s dary dojel do dědiny.

Mládež s oblibou škádlí čerta. Ten se snaží nepozorovaně dostat do světnice, děti a dospělí vědí, co je čeká. Snaží se mu uniknout, často pozdě; běda těm, které najde schované. S vyplazeným jazykem a metlou vystraší a vypráší každého, anděl má co dělat, aby jej na řetězu krotil. Po zazvonění důstojně vchází sv.Mikuláš, ptá se, jak se děti chovají a učí a hodným rozdává dárky, pro neposlušné má shnilé brambory, uhlí a polínka. Po jeho odchodu děti věří, že s anděly a čertem obchází dědinu a kladou proto na okno nebo pod komín talíř, punčochu či botu, aby ji naplnil.

Po svátku sv.Mikuláše jsou VÁNOCE s dávnou tradicí. Slavíme je křesťansky, Štědrý večer je připomínkou biblické příhody, narození Krista v Betlémě.

Podle histor.pramenů mají vánoce původ už v době pohanské. První křesťané, dávno už věřící v Boha, se přece dál klaněli slunci, když 21.12.-v den slunovratu-věštilo svou nebeskou drahou příchod jara. Církev nejdříve tento pohanský zvyk odmítala, časem se jí ale podařilo římské oslavy slunce a s nimi spojené lidové zvyky přetvořit v křesťanskou oslavu narození Krista. V Cařihradě se konaly první vánoce 25.12.379 v soukromé kapli. Vedl je sv.Řehoř Naziánský. Jiný histor.pramen uvádí, že první vánoce se světily r.388 v Antiochii - mši sloužil sv.Jan Zlatoustý. Koncem 4.st. se už v Evropě neoslavovalo slunce, ale Bůh, který je stvořil.

Staročeské pohanské vánoce vypadaly úplně jinak než pozdější a dnešní křesťanské. Tanci, písněmi a hodováním vítali naši předkové příchod slunce podobně jako jiné evropské nekřesťanské národy. Začaly v den slunovratu, 21.12. Tenkrát se dny nepočítaly od půlnoci do půlnoci, ale od setmění do setmění. Slunovrat začínal 21.12 večer a trval do Nového roku, připadajícího na 2.1. Dvanáct svátečních dnů byl symbol dvanácti měsíců. Každý den se slavil jeden měsíc, 24.12.se vítal duben-měsíc jara, čas rozkvétajícího života. Štědrý den byl tedy u našich pohanských předků symbolem jara a štědré přírody. Libozvučné české "vánoce" jsou vlastně zkomoleninou, předkové svátkům slunovratu říkali "čas o dvanácti nocích" - "dvanáctnoce", později "o dvannocích" a nakonec "o vánocích."

Ke Štědrému dni patří vánoční stromek, nadílka, koledy, půlnoční mše a jiné zvyky. Domácí zvířata se dávají zbytky od štědrovečerní večeře. Litím olova, řezáním jablek nebo sekáním ledu se hledají předzvěsti osudu pro příští rok, děvčata házejí střevíc přes rameno, aby se dověděla, jestli se do roka provdají ap.

Symbolem vánoc je vánoční stromek. Podle histor.pramenů má hluboké indogermánské kořeny v kultu stromu. Při slunovratu a během dvanácti svátečních nocí se v Evropě používalo jehličnatého chvojí a stromků, aby se přivolala přízeň božstev plodnosti. V zeleném chvojí viděli symbol ustavičného života. Církev zpočátku pohanský kult stromu zamítala, ale časem jej přetvořila a zduchovněla. Se svátkem narození Krista a blízkými svátky sv.Martina a sv.Mikuláše i Tří králů tvoří dnes staré pohanské oslavy přírody a římské slavnosti Nového roku jednotný cyklus křesťanských svátků.

Tichá noc...

Posvátný klid štědrého večera zase zahalil zemi; na obloze rozsvítily se miliony hvězd. Jejich svit tak tichý připadá mi jako slzy v oku dítěte, jehož srdce nebylo spoutáno okovy hříchu. Unáší svou krásou a dojíímá svým tichem.

341 milionů katolíků touží slyšeti dalekou ozvěnu andělského chorálu: »Sláva na vysostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle«. Píseň pokoje naladila struny srdcí, ale k mohutnému refrainu je jenom po skrovnu nadehla. Srdce po pokoji touží, ale jeho touha je kalena náklonností k pokleskům.

Srdce, toť houpající se kvítek nad hladinou močálu. Slunce ho libá, hřeje a k sobě láká. Ale zavane vítr, kvítkem zatřese a ponoří jej do kalné vody z které se jenom těžko zdvihá. Na Štědrý den tak sladce sní člověk o rajském pokoji a o bratrské lásce. V tichém zadumání očekává chvíli kdy národy s radostným výkřikem padnou si do náruče. Ale v tu chvíli zapadne v jeho sen bolestný výkřik z ulice, nedorozumění z pracovních konferencí, slova hádek z mírových jednání... Skutečnost zahání sen o rajském klidu do hrobu zapomenutí. Srdce bolestnou řečí šeptá: »Ne, život není mírem, život je bojem.«

Boj jest základním tónem života. A povinností člověka jest, aby mu dal odehrát se v přípustných mezích. Aby pravda a právo zvítězily nad lží a bezprávím.

Člověk sám v sobě shledává dvojí zákon. Tělo bojuje proti duchu a duch proti tělu. Snít o míru bez vítězství nad sebou samým je smutným privilegiem filosofů, kteří strhali své schopnosti vážně myslet.

Kristus přinesl mír: duším; ale nikoli všem. Jenom těm, kdož jsou dobré vůle. Jenom těm, kdož po míru touží, kdož jsou odhodláni bojem proti náruživostem vystupující v nitru, dospět k vnitřní harmonii svých citů, myšlenek a žádostí.

Máme-li dobrou vůli, nelekejme se boje, jenž se odehrává v našem srdci. Neklesejme v boji za věc svatou, věc ve svých rodinách, bojujme za právo a spravedlnost v našich spolcích, vždyť naše vítězství je jisté neboť s námi je Kristus. V tomto vítězství je mír, který žádná lidská zloba nezruší.

RAKOUSKO. — Videňští čeští krajané blahopřáli k 60. výročí kněžství dp. Vojtěchu Danišovi; oslavil je 24. září. Rodem Slovák, člen řeholní kongregace Těšitelů Božského Srdce Páně z Getseman, založené P. Josefem Litomiským, aby se starali o duchovní blaho Čechů a Slováků žijících v Rakousku, byl r. 1934 poslán do Vídně. Působil jako katecheta na českých školách spolku «Komenský» až do jejich zrušení nacisty, současně pracoval při «českém» kostele Nejsv. Vykupitele na Rennwegu, byl to oblíbený kazatel při poutích, organizovaných odbory Jednoty sv. Metoděje, a přitom pracoval též mezi svými rodáky Slováky. Je mu 83 let, z nich 65 prožil jako řeholník Těšitel. — BLAHOPŘEJEME.

Osud člověka

Prokurátor žádal trest smrti, soud vynesl rozsudek na osmnáct let těžkého žaláře — pro vlezradu a sabotáž.

naše poznámka

Odsouzenec prožil dlouhá léta v jednom z táborů smrti na Jáchymovsku při drancování uranu pro SSSR, poznal celý v Mírově a v dalších kriminálech komunistického režimu. Byl krutě, nelidsky mučen s takovými následky, jakými jsou otřes mozku, zlomená žebra, vytloučené zuby. Odmítl nabídku na špiclování spolupůvězňů a po sovětské okupaci Československa výzvu ke spolupráci s StB. Útěk přes Jugoslávii se mu podařil díky pomoci prostých lidí, kteří jej ukrýli před jugoslávskou policií a propašovali jej do Rakouska. Do Lucemburska přišel s malými úsporami a prvními zahraničními zkušenostmi. Dnes je rodilý Čech a lucemburský státní příslušník Edvard Kusnierz významným činitelem lucemburského ministerstva pro výchovu, mužem s rozsáhlými politickými a pracovními styky. Vše, co má, získal vlastní tvrdou prací. Chce pracovat i pro zemi, v níž se narodil. Jenže... Rehabilitační senát krajského soudu v Ostravě zrušil rozsudek pro vlezradu a ponechal mu pro sabotáž („dodnes nevím, o jakou sabotáž se mělo jednat.“ říká trpce šedovlasý muž, jehož životní osudy by mohly být námětem na celovečerní film) přiměřený trest, jak se v rozsudku doslova uvádí. Pět let vězení. Orgány pasové správy mu odmítly vydat československý cestovní pas. Prý není Čech...

Edvard Kusnierz se v době pražského jara 1968 podílel na formování ČSL. Dodnes se cítí být s ní spojen politickým přesvědčením, sleduje dění v této straně i v celém Československu. Dveře jeho domu jsou otevřené pro každého krajana, který s dobrým úmyslem vejde. Dveře jeho rodné chalupy jsou pro něho samotného zavřeny, protože příslušný zákon majetek emigrantů ze zákona o nápravě křivd vyloučil, třebaže — jak on sám říká — by jej v životě nenapadlo z rodné chalupy dnešní obyvatele vyhazovat. Chtěl by jen přilet domů, kde trávil dětství, jako plnohodnotný člověk, nikoliv jako exkluzivní turista. Chtěl by v této zemi investovat, protože je díky své půli bohatcem i v nejbohatší zemi Evropy. Zdá se, že v tržní situaci není sám. Ptá se: „Kdo to vlastně u vás vládne? Ti, co věznili mne a moje kamarády? Ti, kteří budovali koncentráky, mučili a kradli, díky jimž vaši občané žijí v průměru o deset let méně než třeba v Lucemburku?“ Otázka byla položena. Myslím, že nejen tento náš krajan by na ni dovedl jednoznačně odpovědět.

JAN KAŠTÁNEK

TICHÁ NOC, SVATÁ NOC

DVACÁTÁ PÁTÁ HODINA

Nebeští andělé znepokojeně oznámili Stvořiteli, že lidé na světě se skoro přestali modlit. Rada andělů se rozhodla, pověřit skupinu serafínů, aby na zemi zjistili příčinu tohoto smutného stavu.

Serafini po návratu do nebe referovali ostatním nebeským chórům, že lidé si uvědomují svou nedbalost, mají pocit viny, ale ani při nejlepší vůli "nemají čas na modlitbu." Tomu se v nebi divili, ale hlavně že příčinou zvuku nemodlit se není neúcta k Boží vznešenosti, ale jen nedostatek času. Nebeská rada začala diskutovat, jak tuto situaci vyřešit. Někteří navrhovali, aby Bůh mimořádně zasáhl a zpomalil horečný rytmus moderního života. Jiní navrhovali, aby Bůh lidi potrestal. "Jistě to na ně zapůsobí," a navrhovali novou potupu světa nebo silné zemětřesení, válku, nemoc AIDS... Jeden mladý anděl měl originální nápad! Pán Bůh musí ukázat, že chápe starosti a práci lidí. Stačí, když prodlouží den. Někteří sice nesouhlasili, přece však návrh předložili Bohu. Byli překvapeni, když Bůh návrh přijal a stvořil pro den další hodinu. V nebi byla radost: Bůh má skutečně pochopení pro lidské slabosti.

Když si lidé na zemi uvědomili, že den je o hodinu delší a příčinu tohoto prodloužení, zaradovali se. Ovšem v dobře informovaných kruzích se říkalo, že to potrvá jen nějaký čas. Biskupové po obezřetném vyčkávání nakonec vyhlásili, že novou hodinu je nutno věnovat jen modlitbě - je to Boží hodina.

V nebi po nadšení přišlo rozčarování. Počet modliteb se nezvýšil. A tak nebeská rada poslala znovu na zem posly, aby zjistili příčinu. Po návratu referovali, že podnikatelé děkují nebi za další hodinu, ale že její zavedení by vyžadovalo velké náklady se změnou organizace práce a zapracování dělníků, není proto možné nechat tuto hodinu volnou. Aby to v nebi pochopili a měli trpělivost.

Druhý anděl šel k odborům. Tam se nad jeho návštěvou zarazili, ale přijali ho uctivě. Řekli, že 25. hodina přišla vhod a že už za ni dávno

SLOV. HLASY Z ŘÍMA

bojovaly. V zájmu unavených dělníků a také bezpečnosti při práci, se musí tato hodina využít k odpočinku dělníků.

Mezi vzdělanci se o nové hodině diskutovalo. V televizní diskusi se kategoricky prohlásilo, že dospělým se nesmí pod žádnou záminkou předpisovat, co mají v tuto hodinu dělat. Myšlenka biskupů, aby se tato hodina věnovala Bohu, se musí zavrhnout, je autoritativní, zastaralá a odporuje svobodě moderního člověka. Také nebyly ještě ukončeny výzkumy, jak tato hodina vznikla. Náboženský výklad si nemůže dělat nárok na přijetí moderními lidmi jako úplně jasný.

Anděl, poslaný k církevním kruhům hlásil, že mu odborníci vysvětlili, jak se má člověk modlit. Boží stvoření 25. hodiny se musí chápat jen jako nabídka, velmi vzácná sice, ale má-li se použít pro modlitbu, o tom rozhodne každý sám. Vedoucí základních skupin tvrdili, že celou věc je třeba brát kriticky. Použít tuto hodinu k modlitbě a dialogu s Bohem nesmí se nadiktovat "shora", ale má o tom rozhodnout základna Církve, tedy "zdola".

Někteří páni faráři prohlásili, že jsou vděční Prozřetelnosti za tuto hodinu, protože se konečně v klidu mohou pomodlit breviář a jiné neodkladné pastorační záležitosti. Jeden teolog světového jména dal rozhlásit, že pracuje na rozsáhlém díle, které bude jistě "best-sellerem" o modlitbě, a že tato hodina je mu velmi vítaná, protože bude moci napsat knihu v poměrně krátké době.

A nakonec se ukázalo, že každý měl nějakou příčinu, pro kterou nemohl dvacátou pátou hodinu věnovat modlitbě.

Někteří prodloužili svou práci, jiní věnovali novou hodinu odpočinku, další zase zábavě, třetí se dali zapsat do různých klubů a kursů, nebo se zdokonalovali ve večerní škole v psychologických možnostech jak poznat sám sebe a podobně. O "dvacáté páté hodině" byla napsána spousta knih z hlediska psychologického, sociologického, katechetického, pedagogického, biblického a teologického.

Byly uspořádány mezinárodní kongresy a sympozia, kde "znalci" mluvili o modlitbě, i když se sami modlili velmi málo.

Andělé smutně zjistili, že 25. hodinu lidé věnují práci, odpočinku, vzdělání a jen málokdo modlitbě, k upřímnému rozhovoru s Bohem.

Darovanou hodinu využili jen ti, kdo se už dříve modlili. Poznali, že modlitba není otázka času, ale otázka lásky k Bohu. A na jejich žádost Bůh 25. hodinu zrušil.

"Váš kuchař se vyznamenal. "Proč?"
"Našel jsem v knedlíku metál."
"Zapomněl jsem doma peníze. Půjč mi, Josefe, stovku." "Zde máš lístek na tramvaj a dojeď si pro ně."

* Plnění plánu jsem nesabotoval, já do fabriky vůbec nechodil.

»CLOVEČE, JÁ KDYŽ SLYŠIM, co všechno čeká kuřáky, tak jsem především přestal kouřit.«

»To tě, kamaráde, obdivuji, určitě umřeš zdravěji, než já!«

»PŮJČIL BYS DOBRÉMU kamarádovi stovku?«

»Půjčil, ale já žádného nemám!«

* „Jak se daří tvému bratrovi? Když jsem ho viděl naposledy, tak se chtěl dostat do nějakého výzkumáku. Co dělá teď?“

„Nic. On už tam je.“

VÁNOCNÍ ANDELE

"Na stráži", na pomezí Šumavy stojí staročeská myslivna s letopočtem 1796, který je sestaven ze smrků parůžků, ukrytých pod lomenicí štítu. Myslivna o devíti místnostech, v jejímž čele stojí dva mohutné duby, které zakrývají střechu myslivny, a ohraničena stříženým jalovcovým plotem. Obyvatelé myslivny byli jen dva, pan lesní Martin Halada se svojí paní Baruškou. U myslivny vypínal se holý kopec zvaný "Hurka" a otevřenou kotlinou naskýtal se čarokrásný pohled na šumavské hory. V dáli je viditelná Černá Věž Klatovské Černé Madony - Tanaberg, s poutním místem svatoanenským, s jehož věže je viděn průsmyk šerubský a v modravé dáli šumavský majestát: Špičák, Javor, Trístoličník, a s nimi se snoubí "Prsa Matky Boží"/hora Ostrý/.

Štědrý den. Pan lesní nemohl ráno dospat a brzy ráno vstal, protože venku řádila sněhová bouře. Dnes, má drahá, už jdu po jednapadesáté, musím do obory a do bažantnice. Přehodil pušku přes rameno a paní Baruška vložila mu do hlubokého kapsáře malou lahvičku roztoku náprsníku, posilujícího léku pro srdce a přidala i plochou láhev jalovcové, rozloučil se a vykročil do svého revíru, kterému na lesní správu říkali Hvozď. V namáhavé chůzi, při špatné viditelnosti dostal se do panské obory, kde v závětrí naplnil jesle senem a jetelínou, a do žlabu nasypal zrní a kaštanů. V mlází čekali srny a srnečkové, které zval, aby se nebáli, že on je jejich strážce a opatrovník, dnes je Štědrý den, vím že vám bude chutnat. Rozloučil se a spěchal do nedaleké bažantnice, kde v komoře na hradlech seděly slepice a okukovaly kohouty, kteří se procházeli v písku, dolů, dolů, na milování máte času dost, zlobí se pan lesní, ne moc sedět, omrznou vám články u prstů, nakrmil, prohlédl, zavřel vrběhy, kdo se dnes opozdí bude zle a pobroukával si "Hoj, ty Štědrý večere". Zkrácenou cestou šel napříč bažantnicí, vysoký osamělý dub či javor, několik statných smrků, hloh i trnky, černý les a jalovec, zakrnělé bprovice dušené v kletí, přes ně upletlo malinový bezpečné loubí, kde lesní kuny a nepřátelé nemají odvahu lovit. Kus mlází, ještě menší mýtinka, kde protéká pramínek vody, od jara až do zimy, květu a bylinek sobě i člověku i Pánu Bohu pro radost. Všechno tu máš, mateřidouška voní vůní domova a armýka lékařská čeká, až bába kořenářka si jí přijde natrhat, co si můžeš víc přát, s úsměvem na tváři, zapomínáš na sebe, na čas a na celý svět a je ti dobře. Přesl bažantnici a dochází do vysokého mlází, které končí pasekou, cesta necesta, tam nalevo je jeho hvozď. Tři statné smrky na samém cípu lesa, kde na prostředním visel obraz "Klatovské Černé Madony", jehož rám zarůstal do kůry stromu. V blízkosti okraje lesa postavil se za dvoják, jedle a smrk rostly těsně u sebe a skytaly ochranu proti větru.

Rozjímá: dnes je Štědrý den, sedmé vánoce, jedny smutnější druhých, začínal se do koruny stromu a častá rána ho vyrušila, kupy sněhu a polámané větve sypou se dolů, můj hvozď to vydrží, řekl. Až se vrátím domů, dám se do gala, Baruška oblékne se do vínové brokátových šatů přepásaných širokým pásem s ozdobnou stříbrnou sponou a na krk si zavěsí těžký kříž z černého ebonu po obvodu zdobeného - dar to paní hraběnky Any Marie Kolovratové z Kolovrat. Po večeri budeme vítat Vykupitele. Začne preludovat radostné a veselé "Nesem vám noviny, poslouchajte." Narodil se Kristus Pán, veselme se, a v té chvíli prožíváme největší radost - Z růže kvítek vykvétám, radujme se. Vidím, jak se celá óda svatovečeru, kterou hudbou oslavujeme, rozvíjí, pokračují hluboká alta a soprány, pobízejí sladkou melodií pastýře, aby spěchali do Betléma, a vytopeným pokojem nesou se čarokrásné melodie, naše nejkrásnější vánoční mše, kterou složil ke konci josefínské doby třicetiletý komponista, varhaník, přestický rodák, Jan Jakub Ryba, proto jí říkáme "Rybova vánoční". Pak udělá malou pauzu, vezme Písmo svaté, které před jednapadesáti lety jí vložil otec k vybavě do truhly, desky jsou kožené a tištěna v r.1800 v klatovské jesuitské koleji. Přečte evangelium svatého Lukáše, kdy císař August nařídil, aby

byl popsán, kdy Josef s Marií přišli do města Davidova - Betléma, a kde se stalo, že panna Maria porodila syna, kterého uložila v plenkách na slámu do jesliček. Anděl Páně řekl: "Narodil se dnes Spasitel v městě Davidově. Pan lesní po celou dobu této prostické náboženské hry je hluboce dojat, paní Baruška povstane a přečte nejslavnější kapitolu evangelia: Sláva Bohu na výsostech a na zemi pokoj lidem dobré vůle."

Z hlubokého rozjímání vyruší ho meluzina, silný vítr proráží lesem, který se brání a říká, "Panna Maria Klatovská nedopust pohromu a zlo," prosí pan lesní. Už je na druhou a Baruška bude mít o mne strach, nedošel bych, čeká, bouře dostupuje vrcholu, ostrý vítr a sníh nemilosrdně bílí mu do tváře, vítr skučí a rozhání kupy sněhu na poli, pole, uřípádá mu jako písečná bouře na poušti, zadívá se a v té chvíli zastaví se mu dech, na poli směrem k němu letí něco, co nikdy neviděl, bojí se, co se bude dít, skrčen za dvoják skulinou pozoruje jak balon je nadnášen na poli, a rozeznává, že v něm je člověk, který nohama rozhrnuje nakupený sníh. Padák rychle se blíží k lesu. Neznámý na pokraji lesa uvazuje padák ke stromu, rozepíná pás a svléká se z popruh. a během několika minut se objevuje další padák na samém cípu lesa. Když se sešli, čistí se od sněhu a rozhlíží se. "Děj se vůle Boží", pan lesní jde odvážně k dvěma mužům, "a já jsem foť Martin Halada a já vám pomohu, jeden z muižů: Bohemia? - To se ví, že Bohemia, Bohem dána. Kdo jste? Neznámý odpovídá: Američan. - Pro Pána Boha, už i Američané mají o nás zájem, posuňkem rukou jim ukazuje, aby sbalili padáky, že je odvede do myslivny. Dnes budeme hrát a zpívat a vítat Vykupitele. Baruška bude mít radost, až vás přivedu a z hlubokého kapsáře vyndává láhev jalovcové, aby se posilnili, jen pijte, jen pijte, to je pravá česká myslivecká. Složí padáky a nastupují namáhavou cestu do myslivny. Na zápraží před myslivnou vítá paní Baruška hosty, pěkně vás vítám, to jsou k nám hosté, a zaslazené oči utírá si do cípu zástěry, pěkně vás vítám, pěkně vás vítám vánoční andělé."

Vánoční andělé byli dva američtí letci, kteří v době vánoční v r. 1944 ve sněhové vánici zabloudili a stali se spoluobyteli myslivny až do konce dubnových dnů v roce 1945.

Jan TUREK

Z ŽIVOTA ČISTÉHO. Z RODU KRÁLOVSKÉHO NÁM, NÁM NARODIL SE!

Svatá noc, tichá noc a další dvě známé koledy, uzavřené v staříčkém hracím stroju, který sloužil jako stojan. Stromek se v něm zvolna otáčel a světlo střípek se mísilo se světlem okouzlených očí. Krajina, choulící se v sněhové kabátě, stejně jako děcko, šlapající odhodlaně na půlnoc. Ticho, rušené jen chrupáním sněhu pod chodidly sousedů. A kouzelné verše z básně, která tehdy naháněla trochu strach svou tajuplnou krásou:

Tma jako v hrobě, mráz v okna duje,
v světnici teplo u kamen...
Ale daleko nepůsobivější byly verše, které —
nevím proč — utkvěly v dětské mysli nejlouběji:
Nastala půlnoc, všech nocí máti,
půlnoc po Štědrém večeru:
na mladém sněhu svěží stopu znáti
ode vsi přímo k jezeru.

Ve jmenování těchto vánočních insignií by se dalo pokračovat donekonečna a každý by je mohl rozmnožovat o své specifické zážitky, jak souvisle s dobou těšení a příprav na nejkrásnější svátky roku. Zvláštní je, že jejich kouzlo má trvalou hodnotu. Že nezevšeňdno, třebaže se rok co rok opakuje s pravidelností skoro neměnnou. A ještě zvláštnější: okouzluje nejen děti, ale většinu dospělých. Čím to je? Proč právě tyto svátky nezevšeňdno jako jiné, jako všechno na světě? Je to dáno jejich magickou poezií? Půvabem, v němž je uzavřeno každé dětství? Jen příjemnými reminiscencemi?

Domnívám se, že ono zvláštní kouzlo vánoce spočívá v něčem jiném, v něčem, co si neuvědomujeme, ale co podvědomě cítíme a s vědomostí přijímáme. V něčem, co bychom mohli nazvat metafyzikou vánoce. Jistě, kouzlo návratu zde hraje rozhodující roli. Ale nejde jen o návrat v tradičním slova smyslu. O návrat do ztracené krajiny dětství. Ta krajina, kterou jsme dávno a dávno ztratili, je krajina mládí celého lidstva, nebo, chcete-li, krajina člověka s velkým Č. Ona krajina dobrých vztahů a dobrých úmyslů, krajina pokoje a pohody, krajina spíše tušená než žitá, krajina čistého lidství, žracha v bratrské soukromosti nerušené záští, nevinnosti a zlobou. Ona krajina, charakterizovaná slovy básníka jako „Aurea prima aeta est aetas, quae vindice nullo, / sponte sua, sine lege fidem rectumque

colectat". Ano, zlatý věk, kdy člověk si správně a poctivě vedl a nepotřeboval soudců. Věk dávno ztracený a předlouhá staletí marně hledaný — a snad žijící jen v představách básníků. Věk, civilizaci znovu a znovu oddalovaný, neboť technický a vědecký pokrok vytváří stále větší propast mezi oním zmíněným ideálem a tvrdou realitou. Rozum člověka činí prostě mnohem větší pokroky než jeho cit, mozek je zřejmě lépe vybaven než jeho srdce

— v tom neustálém střetávání dosud vítězí utilitární rozum nad ideálním citem. Ale v podvědomí se nemůžeme zbavit pocitu, že ten, soubor není docela v pořádku. Ozývají se i rozumné hlasy, ale jsou to hlasy volajících na poušti, hlasy spíše teoretizujících než uvádějících

řešené v praktickou zkušenost.

Nuže, domnívám se, že o vánocích se v člověku probouzí omen zasutý cit ideálního lidství, křeslený jiskřičkou svatky, které se opírají o ony nejzákladnější stavební kameny společenského soužití, o lásku a pokoj především. I přes moderní nános, spočívající třeba v tom, že se akcentuje ryze „obchodní“ část svátků, že se vymýšlejí nákladné dárky, že technika nahradila tradiční svíčky, jež teď září mnohobarevným elektrickým světlem, přes všechny shon, a vzruch, které mají někdy infarktové aspekty, přes nervozitu a únavu, jež se často pojí k realizaci pěkných svátečních dnů, přes to všechno zůstává ono základní: touha udělat bližnímu radost, motivovaná láskou, přání prožít vlastní sváteční dny v klidu. Prostě skrytá, metafyzická touha po návratu k původnímu, sněnému a touženému ideálu lidského bratrství.

A že tato touha spadá právě do doby vánoce, je zcela samozřejmé. Dvě důležité události jsou s ní spojeny a jsou jejími střížci. Předně narození Páně. Příchod děcka, které se objevuje na našem světě proto, aby nás později svou smrtí vykoupilo. A za druhé: končící noc, nad níž konečně vítězí světlo, symbol života. Dvě události, jež každá z jiné strany — první z křesťansko-náboženské, druhá z realisticko-pohanské — nás ujišťují o nezměnitelnosti lidského života a podněcují naše pocity radosti, vděčnosti a i krávy. A my se k těmto událostem vracíme — byť jen podvědomě — o to radostněji, že jejich naplnění se stává s postupující věkem čím dál vzdálenější a těžší. (gf)

KONEČNĚ DOMA

Jak vešli do obchodu, věděl jsem, že oni jsou ti praví. „Tatínku, tatínku, podívej, to je krásný betlém. Dáme si ho ke stroměčku,“ tahal malý kluk tátu za rukáv. „To Jezulátko je roztomilé a ten pastýřek,“ přidala se holčička. A už jsem byl jejich. Honem jsem svolal ovečky, aby se mi nerozutekly a šli jsme. To bylo pár dní před Štědrým dnem. Když byl stromček nazdobený, a bytem vonělo cukroví, poprvé jsem uviděl svůj nový domov. Mamin-ka smažila kapra a tatínek nás — figurky — opatrně stavěl na skříňku. Tři krále nechal v krabičce, musejí ještě počkat. „Jak to bylo s tím Jezíškem,“ vyptával se Ilončík. A tatínek začal vyprávět: „Když moc dávno, když v Římě vládl císař Augustus, svolal všechny své poddané, aby se šli zapsat tam, kde se narodili, protože chtěl vědět kolika lidem vlastně vládne. Marie s Josefem šli do Betléma, ale už nesehnali žádné přístřeší, a tak přenocovali ve chlévě za městem. Tam se Marii narodil malý Ježíš — spasitel všech lidí. Tehdy se pastýřům, kteří nedaleko pásli ovce, zjevil anděl, zvěstoval jim tu událost a zářivá hvězda na obloze jim ukázala cestu, aby se mohli jít za Jezíškem podívat.“ Tak takhle jsem se sem dostal. Nebo to bylo jinak?

Náročný technologický postup výroby keramiky převyprávěla EVA PAVLATOVÁ

Jubilejní pouť Jednoty sv. Metoděje do Mariáálu

V neděli, 11. října 1992, konalo Ústředí Jednoty sv. Metoděje svoji druhou letošní pouť, a to do nejstaršího poutního místa Slovenska, do Mariáálu u Bratislavy. Toto význačné poutní místo bylo předáno po »sametové revoluci« Jeho excellencí nejđ. panem arcibiskupem trnavským Jánem Sokolem opět do správy kongregace Těšitelů, kde se od r. 1991 nachází též generálát. Není tedy divu, že si přál náš jubilující duchovní správce vídeňských Čechů a Slováků, Těšitel P. Vojtěch Daniš, oslavit u Matky Boží táleenské své diamantové kněžské jubileum, vždyť právě tam měl též svou 2. primiční mši sv. a působil zde 2 roky.

Nepříznivému počasí navzdory se sešla početná skupina z Vídně, takže P. Vojtěch sloužil v 11.30 v přeplněném kostele – za účasti svých příbuzných a mnoha dřívějších známých – svou jubilejní mši svatou se slavnostním kázáním. Po skončení bohoslužby předal předseda JSM bratr Jiří Uher P. Vojtěchovi dar Jednoty sv. Metoděje a poděkoval mu vřelými slovy za jeho dlouhou letou, nezištnou práci na čl. vídeňské »vinici Páně«. Zapěním chvalozpěvu sv. Ambrože, »Bože, chválime Tebe«, byla tato slavná, děkovná mše ukončena.

Následovala slavnostní recepce u generálního superiora Těšitelů, P. Viliama Valy, které se zúčastnili též členové ústředí JSM a řada bratrů Těšitelů.

Slavnostní hostina pro 90 osob byla připravena ve vkusně vyzdobené restauraci v Pezinku, kde P. Vojtěch seděl se svými příbuznými u prostředního stolu, obklopen všemi poutníky. Jídlo bylo vydatné a všem dobře chutnalo. Po hostině byly jeho rodinou a známými předány P. Vojtěchovi dary a pí. Kolářková přednesla báseň »o kněžském povolání«.

Odpoledne jsme se sešli – po malé procházce – opět v Pezinokském kostele kapucínů k sl. pobožnosti se zpívanými litaniami loretánskými, mariánskou vložkou, – zapěnou za varhanního doprovodu Br. Josefa Zahradníka paní Tomeškovou, – a svátostným požehnáním. I sestřičky Vincentinky, které se starají v přilehlé budově o přestárle kněze a bratry – mimo jiné též o našeho ve Vídni dlouhá léta působícího bratra Svorada Horného – vyzdobily na počest P. Vojtěcha slavnostně kostel, zapěly mu při pobožnosti mariánskou vložku a předaly mu jako dar krásné vyšívanou štolu. Písní »Otče náš, vyslyš nás« vyzněla vroucně i tato děkovná pobožnost. Po ní rozdál P. Vojtěch růženec všem účastníkům v upomínku. Následoval radostný rozhovor s již zmíněným br. Svoradem, který radostí měl slzy v očích.

Dobrým pezinokským vínkem a burčákem jsme pak opět v restauraci připi-li na zdraví P. Vojtěcha a při družné zábavě uběhl tento slavnostní poutní den jako voda. Srdečný dík musíme vyslovit

Těšitelé

Mezi četnými církevními řády a kongregacemi činnými v dnešním světě je i malá skupina těch, které jsou slovan-ského, či přímo českého původu. Jediný dodnes trvající český řád jsou křižovníci s červenou hvězdou, založení r. 1233 svatou Anežkou Přemyslovnou v Praze. (V minulosti též na našem území působili i tzv. ivanité, kteří však byli rozpuštěni v 18. století.) První českou mužskou kongregaci – kongregaci bratrů Nejsvětější Svátosti – založil roku 1888 P. Václav Klement Petr v Českých Budějovicích. Druhou a zatím poslední mužskou kongregaci českého původu představují těšitelé z Gethsemani.

Congregatio Fratrum Consolatorum de Gethsemani (zkráceně C.C.) vzniklo před 70 lety: 7. dubna 1922. Zakladatelem kongregace těšitelů byl P. Jan Josef Litomiský (pocházel z jihočeské Holf-něvsi, kde se 2. března 1888 narodil). Jako mladý a nadšený kněz se zabýval myšlenkou duchovního smíru, zvláště sjednocením Slovanů ve víře.

Působil mezi českou menšinou ve Vídni – český kostel Nejsvětějšího Vykupitele ve Vídni III. na Rennwegu 63 se stal prvním domem nové kongregace. Velice rychle se rozrůstala, a tak již do začátku 2. světové války měla v Rakousku tři a v Československu 19 domů s 200 členy. (V roce 1935 byl založen i klášter s cyrilometodějskou smírnou kaplí na hoře Olivové v Jeruzalémě, který zanikl po roce 1953.)

Po skončení války se řehole začala opět rozvíjet. Do padesátých let jí v Čechách, na Moravě a ve Slezsku patřily tyto domy: Klokoty u Tábora, Nepomuk, Suché Vrbné u Českých Budějovic, Brno-Jundrov a Jiráskova čtvrť, Česká Kamenice, Praha – Vlašská ul. na Malé Straně, odkud spravovala kostel Panny Marie Vítězné u Pražského Jezulátka, kostel sv. Salvátora v Klementínu a kostel sv. Jana Nepomuckého na Skalce. Hrabyně u Opavy a Ostrava – Nová Ves.

Jako všechny ostatní řády a kongregace byli i těšitelé v padesátých letech zrušeni a znemožněna jejich činnost. Někteří byli odsouzeni a uvězněni, ostatním nebyl dán souhlas k pastoraci. Otec zakladatel zemřel 6. června 1956 v Praze. Teprve později se některým kněžím podařilo dostat do duchovní správy v různých diecích. Řeholníci žijící mimo Československo postupně zřídili nové domy v Polsku a v Kanadě, kde působili mezi českou menšinou.

Těšitelé žijí nezměrnou úctou k Nejsvětějšímu Srdci Páně. Heslo kongregace je »Vše k útěše Srdce Ježíšova a Bolesné Matky« a pozdrav zní »Můj Ježíši, pro tebe trpět, v utrpení tebe těšit.« Řeholní oděv tvoří černý hábit s malým škapulířem, kožený řemen v pasu s růžencem, bílá kapuce a na hrudi malá medaile s reliéfem utrpení Páně v Gethsemanech spolu s vyobrazením Nejsvětějšího Srdce Ježíšova.

Dnes tuto kongregaci najdeme v Čechách, na Moravě, ve Slezsku, na Slovensku, v Polsku, v Rakousku . . . Dělí se do čtyř provincií a sídlo současného generálního představeného se nachází v klášteře Mariánka u Bratislavy.

M. BEJČEK

Cyrlometodějská smírná kaple v Jeruzalémě

p. Michalu Matiašovskému, bratru zemřelého P. Dominika, který se postaral o doopravdy pěkné restaurační prostředí a který nám věnoval i píti.

Vrátili jsme se navečer do našich domovů, obohaceni o krásné zážitky a s prosbou v srdcích, aby nám Pán Bůh našeho P. Vojtěcha Daniše ještě po dlouhá léta zachoval!

Srdečný dík Vám všem, kteří jste se této jubilejní pouti zúčastnili!

Ústředí Jednoty svatého Metoděje

POSTŘEHY A ZÁŽITKY

Můj zbožný strýc mi před 24 lety nabídl ke čtení knihu od Franze Werfela: PÍSEŇ O BERNADETĚ. Tenkrát jsem ji odmítl číst. Zázraky? Svatí? Nikdy. A přece mě tato kniha dovedla letos v létě do Lurd. A bylo nejspíš nutné pocítit i ty zázraky. O tom později.

Jeskyňě Massabielle, kde se DÁMA... JÁ JSEM NEPOSKVRNĚNÉ POČETÍ... celkem 18x zjevila malé Bernadetě, je zalitá světlem z ohromného svícnu plného hořících svíček, symbol víry, Ducha sv. Je tam pramen, prýstící ze skály už 128 let... symbol onoho Neposkvrněného Početí... "Jděte k prameni, napijte se a omyjte," řekla Panna Maria sv. Bernadetě 25.2.1858... Upamatuj se, poutníče, na sv. křest. Je tam skála, pevná, nesoucí nad sebou jednu z lurdských basilik, snad je to symbol Církve, stojící na skále... "Ty jsi skála, na tobě postavím svou církev... Massabielle je celek, harmonie plná víry, naděje a lásky. Nezapomenu na jednu noc modlíciho se společenství pod patronací Matky Boží na místě, kde se setkal a stále stýká nebe a země.

SETKÁNÍ. - Poznávám Ira Paula, Němce Beatu a Erwina, Angličana Briana a jeho staříčkou maminku. Babička ze střední Anglie, která zná Pražské Jezulátko, vyzařuje tolik klidu a míru. V Lurdech se lidé setkávají u Panny Marie a z těch setkání se rychle stávají přátelství, protože jsou posvěcená společnou modlitbou... Ave Maria. Mše sv. v lurdské jeskyni je vždy nezapomenutelným zážitkem. Na stolem Páně stojí jeho Matka. Nerozumím japonsky, jsem tu s neznámými lidmi a přece ve známém společenství.

JSEM V LURDECH S ÚMYSLEM POMOCI - něco prospěšného udělat. Přihlašuji se v HOSPITALITÉ a oni mě posílají do školy. Je to "návod, jak pracovat v Lurdech pro pomoc bližním", asi tak by se to dalo říci ve skratce. Do Lurd přijíždějí denně vlaky s lidmi z celé Evropy, mnoho z nich je tělesně postižených. Zvláště těmto postiženým je určena pomoc, která začíná přivítáním na nádraží po útrapách až 30 ti hodinové cesty, vyložením nemocných z vlaku, převezněním na lůžkách nebo pojízdných židlích do speciálních autobusů a pak převoz do nemocnic, kde celé výpravy po dobu poutě

bydlí. Také tam je třeba pomoci, při ubytování, s jídlem, je třeba převést nemocné k

jeskyni, do kostela na mši sv., na procesi, do lázní. Jeden nemocný potřebuje jednoho pečovatele.

A ti přijíždějí každý rok, většinou ve stejnou dobu, prožívají tu aktivní dovolenou, znají se, upevňují svá přátelství, zvl. ve společné modlitbě. Jedna Američanka jezdí do Lurd už 30 let v červenci stále do stejné nemocnice škraovat brambory. I to je tajemství Lurd.

Čas od času se stane zázrak. Nemocný odhodí berle a odejde tak, jak o tom čteme v Evangelích. V lékařském pavilonu je možné si přečíst historie mnoha uzdravení. Jednou k večeru jsem viděl v Massabielle čerstvé berle, ale to není důležité. Důležité je, že lidé, kteří často s útrapami přijíždějí, odjíždějí plni naděje. Pracoval jsem na nádraží u přijíždějících a odjíždějících vlaků. Ten rozdíl bije do očí, zpět domů s nadějí.

Zdejší pramen není ani minerální, ani termální, ani radioaktivní, je to obyčejná pitná voda. Napouští se do bazénu, v každém se denně vykoupe až sto lidí. Většina je velmi nemocných, mají umělý vývod, kožní nemoci, jsou zpo-

cení, starší lidé sundávají promočené plínky... před ponořením do vody se každý modlí - a tato modlitba asi neutralizuje bakterie a viry, takže nikdo ještě tady ne onemocněl. Pracoval jsem v lázních s jedním lékařem z Neapole. Bylo úmorné horko, pot se z nás líl a on si často omýval obličej vodou z bazénu, do kterého jsme ponořovali lidi zdravé i nemocné, kteří se často té vody ještě napili... miracolo... zázrak... zněl lékařský posudek a protože sám pracuji s pitnou vodou, mohu to věcně potvrdit. Nad každým bazénem stojí soška P. Marie, naší paní z Lurd. Panno Maria, oroduj za nás!

Jak jsme ubozí a nazí. Snad až když jsme nazí, vidíme, jak jsme ubozí. Nezapomenu nikdy na jedno setkání v lázních. - Navlékal jsem tělesně velmi postiženému člověku ponožky a on se na mne podíval tak laskavě a vděčně očima, tak láskyplně očima. Byly to Kristovy oči z obrazu El Greca v Toledu, Kristův pohled z kříže v kostele českých Benediktinů v Norči. Děkuji Ti, Pane Ježíši, že jsem směl prožít tohle setkání s Tebou!

Zaznívá mi v uších známá melodie lurdských poutníků. Kolikrát jsem ji v procesi zpíval a poslouchal. Už ta melodie je kus Lurd, stejně jako nezapomenutelné moře zažehnutých svíček, které se zvedají jako na povel... Ave, ave, ave Maria...

Na prostranství před Růžencovou bazilikou se modlí desetitisíce lidí v různých řečech společně růženec. Je to další hluboký zážitek. Stojím uprostřed modlitby. Pociťuji její sílu. Modlím se se sousedy ukrajinsky, čtu jim přes rameno. Jeden desátek se modlím do mikrofону česky, snad se někdo přidá. Maria, pros za naše národy, pros za nás hříšné...

Brother Gregory je v Lurdech neodmyslitelný. Je to Angličan, žije tu už přes 25 let.

Bratr FRANTIŠEK BOUCHAL
– 80 roků

Bratr František Bouchal slaví dne 21. listopadu 1992 své osmdesáté narozeniny. Narodil se ve vídeňském 17. okrese, v Hernalsu. Navštěvoval českou obecnou školu v Jörgerstraře a měšťanku v tehdy právě dostavěné nové Kroftově škole »Komenského« v Herbststraře 104.

Jako chlapec prošel všemi tehdejšími tělocvičnými spolky ve Vídni. Nejprve chodil se svými spolužáky do Dělnické tělovýchovné jednoty (DTJ), pak do Sokola. Posléze jej matka, která Františka vychovávala v náboženském duchu, nechala v roce 1922 zapsat do Orla, kde zakotvil již natrvalo a postupně se stal činným orelským funkcionářem. Po válce pak byl po několik let starostou Jednoty Orla Vídeň XV.

V roce 1934 vstoupil do VI. odboru Jednoty sv. Metoděje v 17. okrese. Zde se velmi aktivně zúčastňoval spolkového života a jako divadelní ochotník byl u obecnosti velice oblíbený. Posléze sám řídil mnohá divadelní představení. Po světové válce hrál v mnohých divadelních představeních, která pořádal divadelní odbor Českého srdce ve vídeňském Lidovém divadle.

V roce 1947 byl bratr Bouchal spolu s páterem Dominikem jedním ze zakladatelů dětských besídek Jednoty sv. Metoděje. Stal se neúnavným organizátorem těchto dětských besídek, při kterých dětem promítl mnoho desítek filmů. V této práci mu pomáhala jeho manželka Marta, která po válce uspořádala první dětský ples v české menšině ve Vídni.

Sám bratr Bouchal se již od počátku třicátých let zabýval filmováním událostí v české demokratické menšině ve Vídni. Jeho archiv tohoto obsahu zahrnuje mnoho kilometrů natočených filmů. Tyto filmy vždy ochotně předváděl a předvádí na požádání při různých příležitostech ve všech našich spolcích, např. při kulturních večirech Českého srdce, při dětském pohádkovém odpoledni Jednoty Orla, na valných hromadách Sokola a také dětem ve škole.

Po úmrtí sestry Koubové, redaktorky časopisu Českosl. lidového sdružení »Věstník«, stal se bratr Bouchal jejím následovníkem. Redakční práci a práci s vydáváním tohoto Věstníku vykonává

Dva státy - dvě republiky jeden osud

Tak teď se tedy dohodli - Václav Klaus a Vladimír Mečiar. Jejich strany, Občanská demokratická strana a Hnutí za demokratické Slovensko, chtějí rozdělení Československa ve dva samostatné státy - Českou a Slovenskou republiku.

Bude to lepší, říkají. A možná, že v budoucnu prý bude spolupráce Čechů a Slováků upřímnější, plodnější, než tomu bylo kdykoli v minulosti.

Možná - možná také, že ne - možná, že nakonec vůbec ne...

Jisté je, že ani Češi ani Slováci nedokázali po »sametové revoluci« v listopadu 1989 vytvořit spolehlivé základy společného státu. Jednou ti, podruhé ti druzí si kladli podmínky, které buď skutečně byly nebo sloužily jen jako záminka pro nepřijatelnost názoru toho druhého.

Bude tomu teď tedy jinak?

Otázka, na kterou nedokáže nikdo odpovědět. Ani Václav Klaus, ani Vladimír Mečiar.

Jisté je, že rozdělení Československa nepřijali západní demokratičtí politici s nadšením. Jisté také je, že rozdělení vstup jak České tak Slovenské republiky do jednotné Evropy nijak neusnadní. Bude třeba ještě více námahy, více práce a především více skutků, aby se svět a Evropa přesvědčily, že v Čechách, na Moravě, ve Slezsku a na Slovensku nejsou opojeni šovinistickým nacionalismem, ale že to myslí s demokracií skutečně vážně. Zatím je ještě mnoho zádrhelů, které mnohdy vzbuzují právě o vůli, být

skutečnou demokracií, pochybnosti. Začíná to třeba u mnohých majetkoprávních dosud nevyřešených otázek, u záruk pokud jde o práva a ochrany osobnosti až po mnohdy nepochopenou svobodu tisku a projevu.

Od 1. ledna 1993 budou tedy - uskuteční-li se skutečně přání vítězů červnových parlamentních voleb - dva samostatné státy, dvě suverénní republiky. Budou-li pak mít oba národy stejný osud, ukáže teprve budoucnost. Už nyní ji vidí jak doma, tak v zahraničí převážně, alespoň na první roky, černě.

Říká, ba tvrdí se, že rozvod Čechů, Moravanů a Slezanů se Slováky proběhne civilizovaně, kulturně. O tom, že by mohlo dojít k »jugoslávským« poměrům, nechtějí v Praze ani v Bratislavě slyšet. Přáli bychom si, aby tomu tak skutečně bylo. I když zlomeček nejistoty přece jen zůstává. Neboť zatím šlo vždy při všech jednáních jen o slova, sliby, záměry. Ale nyní půjde do tuhého. Půjde o majetek, výhody, lepší postavení práva, o větší krajíc z toho, co generace spoluvytvořily.

Snad pak ti, kteří o tom všem budou rozhodovat, nezapomenou na svá předsevzetí. Na slova o civilizaci, humánnosti, spravedlnosti. Jen tehdy, budou-li vyplněna skutky, bude to předpoklad, abychom si v budoucnu mohli pohledět bez ostychu navzájem do očí.

Rudolf Ströbinger
Polygon 6/92

bratr Bouchal velmi svědomitě a s patřičným přehledem, což nám čtenáři Věstníku svými pochvalnými projevy stále znovu potvrzují. Za tuto práci, které se tak přičinlivě ujal, mu zvláště vyslovujeme náš srdečný dík. Mimo to zastává v současné době bratr Bouchal v plné svěžesti a rozšafnosti čelní funkce v Československém lidovém sdružení, v Jednotě sv. Metoděje, v Jednotě Orla Vídeň XV, v Menšinové radě české a slovenské větve v Rakousku a v Českém srdci. Přes tuto obsáhlou práci pro naši československou demokratickou menšinu ve Vídni mu vždy zbyl čas pro rodinu a k provozování krejčovské živnosti, kterou vykonával po 25 roků.

Děkujeme srdečně bratru Františku Bouchalovi, i jeho manželce Martě, bez její podpory a pochopení by nikdy tuto svou obětavou práci a činnost v naší menšině nemohl vykonávat. Přejeme mu do dalších let jeho života pevné zdraví, spokojenost a Boží požehnání.

Josef Koutník

S ČÍSLO VSL

MISIONÁŘ se už delší dobu snaží vymluvit lidojedům kanibalismus. Domlouvá mladému bojovníkovi: »Minulý měsíc jsi snědl vlastního otce. Už ses od té doby napravil?« - »Samozřejmě, od té doby jím jen vzdálené příbuzné.«

»SOUSEDE, neviděl jste náhodou mého manžela?« - »Ne, ne, paní Matoušková, ještě jsem dnes v hospodě nebyl.«

CO JE ZBOŽNOST?

Kdo mluví o lásce, nemyslí jen pěkná slova. Pro něho je láska něco konkrétního, aktivního, služba, spravedlnost, milosrdenství, apoštolát, sociální práce.

Bůh nás volá k víře a někteří nám závidějí, že můžeme věřit. Jako kdyby víra byla v životě něčím neobvyklým. Když rozebereme své vědomosti zjistíme, že asi 90% vědomostí jsou informace, kterým jsme věřili. Celá školní moudrost spočívá v tom, že žák věří učiteli. Jistě, leccos si můžeme ověřit. Učíme-li se, že Tokio je hl.město Japonska, můžeme si tam zajet. Nebo vidím v televizi informační film o Tokiu, zase věřím, že mi reportéři ukazují skutečně obrazy z Tokia.

Ostatně, uvěřím i úplně cizímu člověku, když zabloudím v neznámém městě a ptám se náhodného chodce na cestu k nádraží. Věřím mu - i když by mě mohl poslat také opačným směrem. A denně věřím i osobám, které vůbec neznám a svěřuji jim svůj život. Nasednu-li do autobusu, věřím,

že řidič umí autobus řídit.

Jedu-li vlakem, věřím, že všichni hradlaři a signalisté a výpravčí postavili správně vyhýbky. Abych se dostal k cíli, nesmí být ani jediná vyhýbka postavena nesprávně.

Když jdu do kavárny, věřím, že mi číšník nenasypal do kávy jed.

Čili věřím od rána do večera.

A když mám věřit Pánu Bohu, který mě oklamat nechce a ani nemůže, najednou je všechno tak mimořádné a lidé se diví, že věříme v Boha.

Víra není žádná teorie, t.j. nejen v něco věřím, ale přijímám Boží slovo a podle něho také žiji. "Ne kdo mi říká Pane, Pane...ale kdo plní vůli mého Otce."

TAKOVÁ VÍRA SE NAZÝVÁ ZBOŽNOSTÍ.

Podle duch.cvičení P.L.Kuchaře z Vídně
oo

"Když někdo polovinu nebo i celou noc stráví při zábavě, nikdo proti tomu nic nenamítá a dobří přátelé se o to vůbec nezajímají. Ale jakmile zbožní lidé jen půl hodinky věnují rozjímání nebo si trochu přivstanou, aby šli na mši sv.a k sv.přijímání, okamžitě to druzí považují za přehánění a náboženskou přejatost!"

Neměnila bych s nikým

Svědectví nemocné rakovinou

„Proč právě já,“ pochybují trpící o Boží spravedlnosti. „A proč ne já,“ říká Karin Leiterová obráceně.

Jsem Tyrolanka,“ říká nálepka na dveřích bytu v jednom vídeňském činžovním domě. Zdravotní sestra a teoložka Karin E. Leiterová před čtyřmi roky, to jí bylo jedenatřicet let, onemocněla rakovinou. „Ještě tři týdny života“ – zněla tehdy předpověď lékařů.

Ze tří týdnů byly čtyři roky. „Velmi tvrdé, velmi krásné, velmi intenzivní, živé čtyři roky,“ říká Karin a dodává: „Nechtěla bych s nikým měnit.“

Vyhlídky na tři týdny života – kam před nimi přehnout? Nechtěla si prostě lehnout do postele a čekat na smrt. Chtěla všechno to, co jí tělo ještě dovo-

lilo, dělat sama: vařit, prát, sama zdolat schody až do třetího patra. Pečovala o všechno, co na jejím těle bylo ještě zdravé. Zvlášť chránila zrak, jediný orgán, který měla dosud naprosto nedotčený. Svou rohovku má v úmyslu někomu odkázat.

Karin E. Leiterová se stala v těchto letech silným člověkem. Jejím povídáním o smrti nechýbí humor. „Ty prostě unáš ráda,“ shrnul to krátce jeden student sportovního gymnázia. Na této škole tělesné zdatnosti strávila několik dní jako vedoucí exercicií. Mladí lidé byli velmi dojatí, když je pozvala na příští rok znovu. Je velmi vyhledávána, nejen k exerciciím.

O svých pocitech a zážitcích z nocí plných bolesti, i o setkáních s lidmi, píše Karin ve svých knihách. Aby se dokázala ještě lépe vyjadřovat, pustila se do studia germanistiky a divadelnictví.

Někdy musí odříci dojednané akce, přemůže ji nový náraz nemoci. Naučila se to přijímat bez zoufalství. Cítí, a stále

víc, převelikou únavu, bolesti. Chápe, že lidé v podobných situacích mají touhu zemřít. Bojuje proti tomu, aby umřela některé z těch, kteří se přimlouvají za euthanasii. Své zkušenosti si nechce nechat pro sebe. V posledních letech se sama stala průvodkyní umírajících. Asi padesátí lidem pomohla v poslední hodině jejich života.

„Máme v Rakousku vysloveně pohřební kult, ale žádnou kulturu umírání,“ tvrdí Karin. „Při pohřbu se sejde i dvě až tři stovky lidí, ale u lůžka umírajícího nedáte dohromady čtyři lidi, kteří by se tam stíhali.“ A tak se zasazuje o vytvoření hnutí, jehož cílem by bylo zřídít v každé spolkové zemi dům, ve kterém by lidé mohli být důstojně připravováni na umírání.

Bůh? Věčný život? Tady nemá Karin mnoho problémů. „Vůn, že Bůh má takový nezkroutný humor a bujnou fantazii, že jsem zvědavá jak malé dítě před vánoci. Ale dárek rozbalím až pod stromčkem.“ (KZL – ab)

ČESKOSLOVENSKÉ LIDOVÉ SDRUŽENÍ V RAKOUSKU

Sekretariát: 1150 Vídeň,
Pelzgasse číslo 17

**ÚŘEDNÍ HODINY V SEKRETA-
RIÁTĚ** každý první čtvrtek v měsíci,
vždy od 18 do 20 hodin.

UPOZORŇUJEME na svoji bohatou
knihovnu našich a cizích autorů, hlavně
cestopisných. – Knihy se půjčují každý
první čtvrtek v měsíci, vždy od 18 do
20 hodin.

JEDNOTA SV. METODĚJE

Ústředí: Vídeň III., Rennweg číslo 63

MIKULÁŠSKÝ VEČÍREK – pondě-
lí, 7. prosince 1992 – 20 hod. Vídeň III.,
Rennweg 63A – v klubovně.

VÁNOČNÍ OSLAVA – sobota,
19. prosince 1992 – 20 hodin, Vídeň III.,
Rennweg 63A – v klubovně.

Společné SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ členů
a přátel našeho spolku v kostele Jedno-
ty sv. Metoděje, Vídeň III., Rennweg 63
v neděli 10. ledna 1993 v 10 hodin.

MAŠKARNÍ ZÁBAVA – sobota,
30. ledna 1993 – 20 hodin v našem sále
Videň III., Schützengasse 30. Bohatý
bufet a hudba.

**„MASOPUSTNÍ ZASEDÁNÍ NA
RENNWEGU“** – masopustní úterý,
23. února 1993 – 19.30 hodin, v našem
sále Vídeň III., Schützengasse 30 – ob-
čerstvení.

MŠE SVATÉ NA OKRESÍCH:

I. A II. ODBOR JSM VÍDEŇ XV.:
Každou neděli a každý svátek v 8 hod.
mše svatá v kostele ve Fünfhausegasse,
Videň XV.

**KOSTEL JEDNOTY SV. METODĚJE
VÍDEŇ 3, RENNWEG 63**

KAŽDOU NEDĚLI se koná v českém
kostele JSM na Rennwegu číslo 63 v 10
hodin mše svatá s proslovem.

Prležitost ke svaté zpovědi vždy před
každou bohoslužbou.

**MŠE SVATÉ V ČESKÉM JAZYCE
V CHRÁMU PANNY MARIE NA
NÁBŘEŽÍ** se konají každou neděli a
zasvěcený svátek v 8.¹⁰ hodin s prom-
luvou u Otců Redemptoristů Vídeň I.,
Salvatorgasse 12

**KLEMENS MARIA HOFBAUER-
KLUB** – České katolické společenství
při chrámu Panny Marie na Nábřeží –
založené páterem Josefem Novotným –
1. okres, Seitzergasse 5, IV. patro, otev-
řeno pátek od 19 do 22 hodin a v nedě-
li od 9 do 10.30 hodin. Hosté vítáni!

**Dne 4. 12. 1992 – 20 hod. – Adventní
rozmluvy**

**Dne 6. 12. 1992 – po mši svaté přijde
svatý Mikuláš.**

**Dne 13. 12. 1992 – 8.¹⁰ hod. mše svatá
sloužená sveticím biskupem p.
Christophem Schönbornem, násle-
duje snídaně v klubu.**

Hosté vítáni!

OREL VÍDEŇ

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ X. Puchs-
baumgasse číslo 39a/4. Ježkova knihov-
na (tamtéž) půjčuje každou první stře-
du v měsíci od 18 do 19 hodin. Též dle
telefonické dohody, číslo telefonu
62 68 204.

JEDNOTA ORLA VÍDEŇ XV. Cvičí-
me každé úterý od 19.30 do 21 hodin v
Zinkgasse číslo 12, Vídeň XV. Hosté
vítáni!

Na věčnost nás předešli

**Josef Rybák
Alois Bokůvka**

Vzpomínejme je i všech na-
ších ostatních zemřelých
v našich modlitbách!

**Vánoční bohoslužby v kostele Jednoty
sv. Metoděje, Rennweg 63**

- 24. prosince**
Střední večer
půlnoční mše svatá ve 22 hodin,
- 25. prosince**
Boží hod vánoční
slavná mše sv. v 10 hodin,
- 26. prosince**
svátek sv. Štěpána
mše sv. v 10 hodin,
- 31. prosince**
mše sv. v 18 hodin,
- 1. ledna 1992**
slavná mše sv. v 10 hodin,
- 6. ledna 1992**
svátek, Tří králů
slavná mše svatá v 10 hodin.

*Radostné vánoce a spokojený nový
šťastný rok Vám všem přeji:
Čs. lidové sdružení:
redakce Věstníku
Jednota sv. Metoděje
duchovní správa
Orel Vídeň.*

ČESKÉ SRDCE, ODBOR XVII. po-
řádá v sobotu 12. PROSINCE 1992 v do-
mě JSM Vídeň XVII. Rosensteingasse 39.
oslavu vánočních svátků. – Začátek ve
14.30 hodin. – Hudba **KR. VESELÝ** –
Pohoštění – Členové, dostavte se vsichni!

NEDĚLE

10. Ledna 1993 – 10 HODIN

SVATÉ PŘIJÍMÁNÍ

ČLENU A PŘÁTEL NAŠEHO SPOLKU
V ČESKÉM KOSTELE RENNWEG 63

SOBOTA 30. Ledna 1993 – 20 HODIN

MAŠKARNÍ

V NAŠEM SÁLE
SCHÜTZENGASSE 30

BOHATÝ BUFET A HUDBA